

Az egész életen át tartó tanulás újabb mérföldköve: könyvtárosok mentori szerepben

PAYER Barbara

A „digitális lemaradók” felkarolása

Az információs forradalom korszakára jellemző a változó tér és idő, illetve a tudás-kompetenciák átalakulása. Ez utóbbi tényező reflektál a „behálózott világ” okozta kihívásokra. Az információs szakemberek, könyvtárosok szerepe kulcsfontosságú ebben a folyamatban: egyrészt folyamatosan képezniük kell magukat, hogy hatékonyan tudják használni az új információs és kommunikációs technikákat (IKT), közben pedig meg kell tanulniuk, miképpen lehet az IKT-ismerteket továbbadni a társadalom olyan rétegeinek, akik különféle okok miatt le- és kimaradtak az új eszközök kínálta lehetőségekből. Ez a feladat nem könnyű, és tele van kihívásokkal.

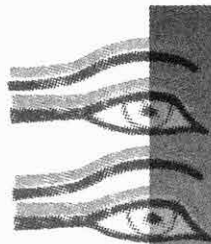
Talán kevesen tudják, hogy 2008 az „e-Befogadás éve” is. A mozgalmat civil szervezetek és vállalkozások kezdeményezték – bekapcsolódva abba az uniós fejlesztési tervbe, hogy 2010-ig a felére csökkentsék a digitális írástudatlanok számát a tagállamokban –, hogy segítsék az emberek számítógépes ismereteinek növelését (ld. még <http://einclusion.hu>). Távlatosabban gondolkozva: az ország gazdasági helyzete és

európai versenyképessége többek között azon is múlik, hogy sikerül-e felzárkózniuk azoknak a szociális vagy társadalmi hátrányokkal küzdő, lakóhelyi vagy egyéb okok következtében kirekesztve és elzártnak élő embereknek (idősek, fogyatékkal élők, romák, szegények), akik ma még kimaradnak az információs társadalom nyújtotta előnyökből. A kormányzati fejlesztési tervek és a civil kezdeményezések egyaránt a digitális ismeretek erősítését kívánják elérni.

A fejlesztésekben nagyon fontos e társadalmi csoportok megfelelő motiválása és a személyre szabott segítségnyújtás.

Az internetes tudáskompetencia kialakítása sok mindent tartalmaz: magában foglalja az e-ügyintézésről kezdve az e-bankolás rejtelmeibe való bevezetést, a különböző adatbázisok használatát, információkeresést, szörfölést stb. A kezdő internetezőnek meg kell ismernie az internetezés árnyoldalait is, hogy képes legyen kiszűrni az ártó, csaló tartalmakat.

Az információs ismeretek átadásában szerepet vállaló személyek jól átgondolt, folyamatosan frissített, a gyakorlati életet követő képzéseken vesznek részt. A képzések kompetencia alapú-

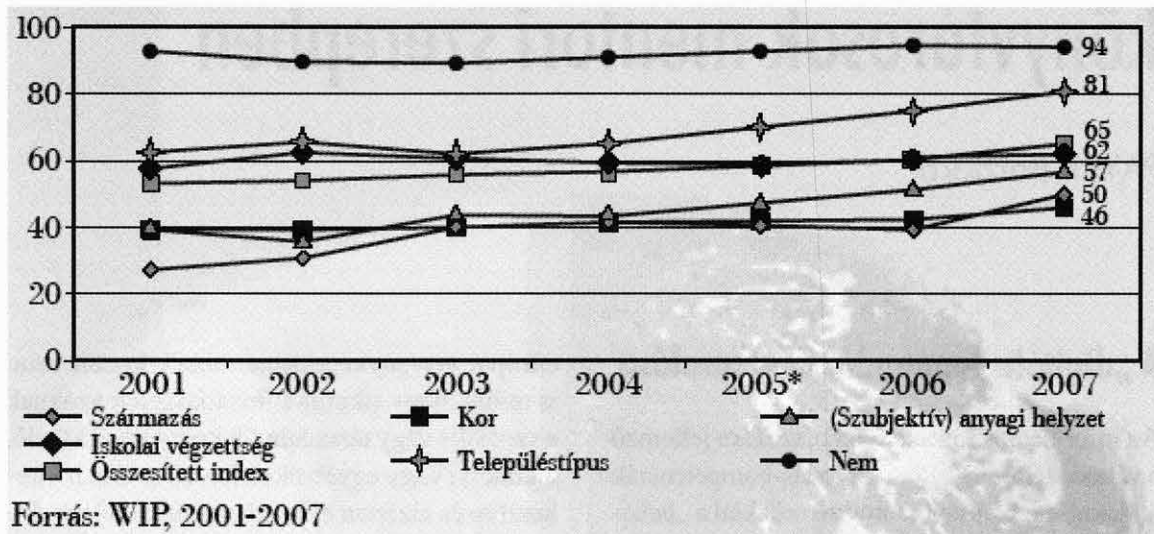

ak, vagyis a résztvevők a mindennapi életben hasznosítható tudást szerzik meg, amit később saját munkájuk különböző területein is alkalmazni tudnak.

Írásomban két olyan képzésről szerzett tapasztalataimról szeretnék beszámolni, amelyek az info-kommunikációs ismeretek és technikák rendszerezett megismertetésére irányultak.

A képzők képzése

Felmérések¹ mutatják, hogy Magyarország lakosságának több mint a fele digitálisan írástudatlan, ami azt jelenti, hogy több millió ember egyáltalán nem képes a technikai eszközök alapvető használatára sem, aminek következtében kizárták magukat az információs társadalom által nyújtott lehetőségekből. (1. ábra)

1. ábra

A digitális megosztottság változása az utóbbi években

A kormányzati fejlesztési projektek (például eMagyarország 1.0 program) eredményei kapcsán bebizonyosodott, hogy helyi közvetítők bevonásával eredményesebben valósítható meg a digitális írástudatlanság csökkentése; nem elég ugyanis, ha a közösségi helyeken (könyvtár, teleház, posta, művelődési ház) mindenki által használható technikai eszközöket helyeznek el, közvetítők, ún. mentorok bevonására is szükség van, hogy a helyi lakosokat megtanítsák ezek használatára.

Erre a segítő vagy mentori szerep betöltésére hozták létre az *eTanácsadó szolgáltatást*, mely az új eMagyarország 2.0 pályázatban már olyan követelményként fogalmazódott, hogy a jövőben minden eMagyarország ponton legalább egy végzett tanácsadónak kell dolgoznia.

A tanácsadó feladata a következő:

- hozzájárulni és biztosítani az eSzolgáltatások használatát,
- megismertetni a lakossággal az elektronikus ügyintézés lehetőségeit és annak előnyeit;
- népszerűsíteni a szolgáltató állam feladatait;
- továbbadni megszerzett ismereteit.

Elvárható még, hogy az eTanácsadó legyen proaktív, rendelkezzen megfelelő attitűddel, folyamatosan képezze magát és bővítse IKT-ismereteit. A tanácsadó feladata, hogy a hozzá fordulókat megismertesse azokkal a tudnivalókkal, amelyek segítségével majd ők is sikeres mentori tevékenységet folytathatnak a későbbiekben azokban a kisebb közösségekben, ahol ők ismerik a legjobban a helyi viszonyokat, az emberek érdeklődési körét, előzetes informáci-

ős ismereteiket, melyekre az egyes IKT-témakörök bemutatása alapozható. (A feladat bizonyos mentális érzékenységet és pedagógiai hozzáértést is kíván.)

Az első eTanácsadó-képzést diplomás könyvtárosoknak, pedagógusoknak, információs szakembereknek alakították ki; ez 2006-ban még *Információs Társadalmi Tanácsadó* nevű 40 órás tanfolyam volt, 2007 nyarától már 60 órás akkreditált képzésként, átalakított, kibővített és felfrsített tananyaggal indult az ország számos pontján. Szerencsés körülménynek tekinthető, hogy modern képzési, tanulási szokásokat alkalmaz, vagyis modulrendszerű, ún. „blended learning” képzés, ami azt jelenti, hogy a hagyományos és a távoktatási formákat egyaránt felhasználja. A tanfolyam 5x5 óra hagyományos, konzultációs órából áll, majd ehhez kapcsolódóan 5x5 óra távoktatás keretében megoldandó feladatokat kap-

nak a résztvevők, amelyek együttesen teszik ki a képzés hat moduljából az első ötöt. Ezekhez kapcsolódik hatodikként a gyakorlati modul, melynek során a résztvevőknek saját ütemezésük szerint fel kell készülniük egy olyan lakossági motivációs oktatásra, amelyet valamelyik közösségi ponton kell megtartaniuk, minimum 5 főnek és 5 óra időtartamban.²

A képzésen feldolgozásra kerülő témák ma-
gukban foglalják a számítástechnikai alapok rendszerezését, a legújabb internetes technikákat (például a kollaboratív munkát segítő ingyenes online szoftvereket), markáns szerepet kap a www.magyarország.hu oldalon található *Ügyfélkapu* bemutatása és lehetőségei, további, a lakosságot informáló felületek és adatbázisok ismertetése, illetve a lakosság jelentős részét érintő e-adózás és kapcsolódó felületeinek bemutatása.

2. ábra³

Az ügyfélkapu bemutatása

Hasznos ismeretekkel szolgál az internetes banki ügyintézés és e-kereskedelmet bemutató modul is, melynek segítségével számos olyan tévhit is tisztázható, amely az elmúlt években az ilyen jellegű szolgáltatásokkal szemben bizalmatlanságot ébresztett. A használóknak meg kell tanulniuk, hogy az interneten nincs ugyan teljes biztonság, de a kockázatok nagymértékben csökkenthetők, ha figyelembe vesznek bizonyos biztonságtechnikai szempontokat.⁴

A képzés elsősorban a már megszerzett ismeretek rendszerezésére szolgál, tehát feltételez bizonyos szintű alapismereteket és online jártasságot.

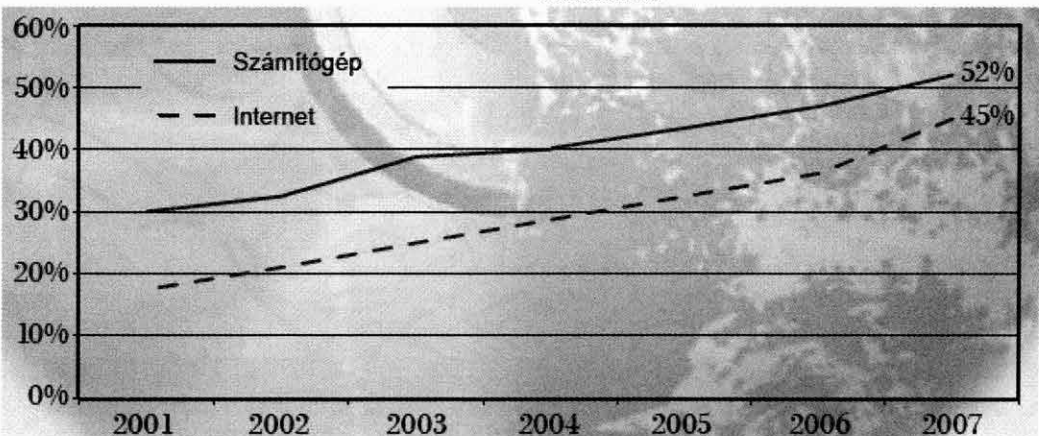
A zömében párhuzamosan az ország különböző könyvtári és felsőoktatási intézményében zajló kurzusok résztvevői könyvtári és informatikai szakemberek, illetve önkormányzatok, és szociális intézmények munkatársai voltak. A tanfolyam budapesti helyszíne több esetben az Országos Széchényi Könyvtár épületében a *Könyvtári Intézet* volt, két továbbiak pedig az *eMagyarország Centrum* adott otthont. 2006 decemberétől 2008 márciusáig csak a budapesti helyszíneken közel 200 hallgató vett részt a képzéseken, ami több mint tíz kurzust jelent, bő tapasztalatokkal.

A szervezők, ill. oktatóként magam is tanfolyamról tanfolyamra építették/tem be azokat a hasznos hallgatói véleményeket, amelyek

egy-egy kurzus végén elhangzottak akár szóban, akár a tanfolyamot véleményező űrlapon. Igyekeztünk időről-időre nemcsak a metodikát, de a témaköröknél feldolgozott anyagokat és az online felületeket is frissíteni, hogy mindig naprakész ismeretekkel (angol kifejezéssel élve „best practices” vagyis a bevált gyakorlat) szolgáljunk annak ellenére, hogy közismert, Magyarország mennyire lemaradt az e-közigazgatás, e-kereskedelem, e-oktatás és e-bankolás terén a nyugat-európai országoktól.

Lássuk tisztán a saját helyzetünket!

Hogy jobban ismerjük hazánk digitális kultúrájának állapotát, a képzésből nem lehetett kihagyni az éppen aktuális *Információs Társadalmi Jelentést*⁵, amely bőséges adatokkal szolgált a lakosság különböző csoportjaira jellemző információs tudásról, az IKT-eszközök használatáról, a lemaradók véleményéről és kifogásairól. Ezeknek a vizsgálatoknak egyik legmeglepőbb eredménye, hogy a lakosság info-kommunikációs eszközöket nem használó rétegei elsősorban nem az anyagiak hiánya miatt, hanem inkább érdektelenségük miatt kerültek távol ezektől az eszközöktől, vagyis sokan egyáltalán nem érzik szükségét saját életükben e technikák használatának.

Forrás: WIP

3. ábra

Az internethasználók aránya a társadalomban

A legfontosabb feladat megtalálni a lakosság különböző korcsoportjánál alkalmazható motívációs eszközöket. Ehhez ad segítséget a képzés második modulja, amely külön foglalkozik a lakossági motivációval, azon belül az e-közigazgatási szolgáltatások használatára ösztönző lehetőségekkel.

Ahhoz, hogy az e-tanácsadó hatékonyan és megfelelő szinten tudjon segíteni (például az Ügyfélkapuval kapcsolatban), természetesen neki is jól kell ismernie ezeket a felületeket. A tanfolyam során kértük az öt évre szóló ún. „végleges” ügyfélkapu létrehozását, hogy folyamatosan végezhessük a felület tanulmányozását és tesztelését. Foglalkoztunk azzal is, hogy hol húzódik az a határ, amelyen túl a mentornak már nem kell segítenie a használókat. Nyilvánvaló hogy az eTanácsadó nem vállalhatja a felelősséget pl. az adóbevallásokért, tehát elég, ha megmarad a technikai segítségnyújtásnál, ami nem jelent mást, mint a felületek és szoftverek elérhetőségének, letöltésének, beállításának megmutatását; de az egyes felületeken kitöltött adatok helyes- ségéért már maga a használó felel.

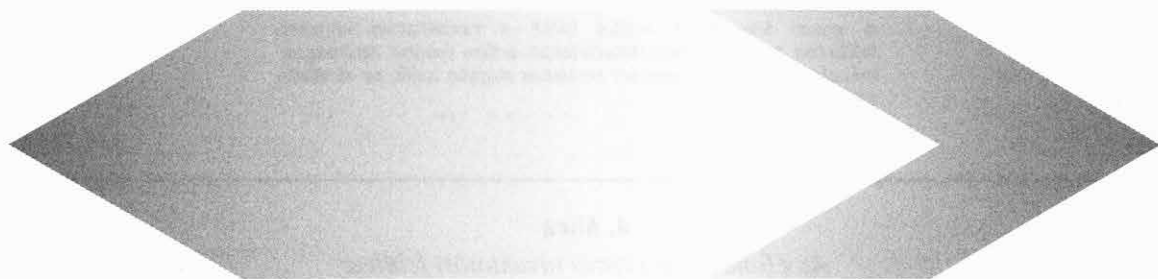
Ennél a pontnál ki kell térnem a szolgáltató helyek felelősségére is, ugyanis a használók olykor pusztán figyelmetlenségéből olyan adatokat hagyhatnak egy nyilvános számítógépen, amire nem is gondolnak, de később kellemetlenséggel járhat. Ezért a segítőknek meg kell tanítaniuk a használókat a szükséges lépésekre, vagy vállalniuk kell, hogy bizonyos időközönként ellenőrzik a számítógépeket, hogy személyes adatok ne maradjanak a gépeken.

A tematika részeként tanítjuk a hazánkban is

egyre nagyobb szerephez jutó e-bankolást és e-kereskedelmet. Nagy hangsúlyt fektetünk a biztonságtechnikai kérdésekre, hiszen sokszor az internetező a legveszélyesebb saját magára, ha nincs tisztában a kockázatokkal, vagy naivan bedől egy-egy csaló elektronikus levelének. A kémprogramok és adathalászok (phishing) okozta veszélyek közül az alábbiak emelhetők ki:

- banki adatok megszerzése;
- mobilvírusok emeldíjas SMS-t küldözgetnek;
- betárcsázó-programok hatalmas telefonszám- lát generálnak;
- álcázott programok leveleinket, fájljainkat szerzik meg, vagy éppen figyelnek minket, hogy utána testre szabott, de kéretlen reklámokkal árásszanak el;
- a csalók igyekeznek megszerezni gépünk felett az uralmat, hogy utána saját céljaik- ra használják (kéretlen leveleket küldjenek, vagy egyéb illegális tevékenységet folytassanak).⁶

Szerencsére, számos ingyenes eszköz létezik, amelyekkel szinte teljesen kivédhetők a személyes adatok megszerzésére tett kísérletek; az a lényeg, hogy ne csak beszéljünk a megfelelő lépésekről, hanem alkalmazzuk is azokat. Így megakadályozható, hogy később ne árássa el hivatalos vagy nehezen cserélhető postafiókunkat a temérdek kéretlen levél, ne ugráljanak fel a képernyőnkön kéretlenül megnyíló ablakok, és ne telepítsünk „véletlenül” gépünkre olyan alkalmazásokat, amelyek kiléte sokszor rejtett és ismeretlen, vagyis számoljunk az új generációs vírusokkal, és megfelelően védekezzünk ellenük.

eTANÁCSADÓ KÉPZÉS

Nyitólap

Bejelentkezés

Felhasználónév:

Jelszó:

Belépés

GAZDASÁGI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM

Microsoft

...T...Online

▲ Szakmai tudnivalók az eTanácsadó képzésről ▼

Az eTanácsadó Kézikönyv az **Információs Társadalmi Tanácsadó (ITT)** akkreditált képzés szakmai segédanyaga. A képzés célja, hogy az információs társadalmi területen működő (vagy a terület iránt érdeklődő) diplomás szakemberek speciális, tanácsadói szakoktatásban részesüljenek, amelyet mindennapi tevékenységük során hasznosítani tudnak.

Ez a mindennapi tevékenység céljaink szerint elsősorban az eMagyarország pontokon nyújtandó szolgáltatás biztosítása vagy a szolgáltatás egyes részeiben való részvétel.

A képzés a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium szakmai vezetése alatt került elindításra, jelenleg az eMagyarország Centrum / 4C Központ koordinációjában folyik, az OTP Zrt, a T-Online Magyarország Zrt és a Microsoft Magyarország Kft. támogatásával.

A Kézikönyv tematikája illeszkedik a képzés 6 moduljához:

1. Információs Társadalmi alapismeretek
2. Online ismeretek
3. Információs írástudás és az internet
4. Elektronikus közszolgáltatások és szociális alapú szolgáltatások
5. Az elektronikus banki ügyintézés
6. Gyakorlati modul

Az oktatási segédanyagok - a CD és az eTanácsadó Kézikönyv - használata elengedhetetlenül fontos a tananyag megfelelő szintű elsajátításához és a sikeres vizsgázáshoz. A sikeres tanulás érdekében online képzési felületet is biztosítunk a hallgatók számára. A CD-n a modulok címekre kattintva megjelennek a modulok tananyagai, háttérrodalma, és gyakorlófeladatai.

A CD-n lévő gyakorlófeladatokat minden modul tanulása során szükséges megoldani. A gyakorlófeladatokat hozzájárulnak egy-egy modul teljesebb megértéséhez és megtanulásához.

A gyakorlófeladatok megoldásait az oktatók számára szükséges elküldeni a következő modul tanórájának megkezdése előtt.

A soron következő modul előtt a távoktatási képzési felületen található tesztfeladatokat online módon szükséges megoldani. Az itt megismert metódus alapján zajlik az elméleti záróvizsga is.

4. ábra

Az eTanácsadó képzés távoktatási felülete

Az öt modul tananyagának feldolgozása után a résztvevők vizsgát tettek egy online felületen, ami a tanúsítvány megszerzésének csak egyik feltétele; emellett fel kellett készülniük egy motivációs oktatásra is, ami a jelentkezők egy részének különösen nagy kihívást jelentett. Hozzáteszem – ami mások számára is közhírt – a könyvtárosok számára nem volt idegen a használóképzés: sok olyan résztvevőnk volt, akik évek óta tartanak csoportos internet-felhasználói vagy más számítástechnikai képzést. (Természetesen az ilyen gyakorlott résztvevőknek nem kellett újra bizonyítani a tudásukat, hiszen addigi tematikájuk és gyakorlatuk beszámítható volt ennek a képzésnek a hatodik moduljába.)

Mindezek ellenére – mivel egy ilyen képzésnél nincs előzetes tudásfelmérés – csak elvárt alapismeretek fogalmazódnak meg, nehéz olyan csoportokat létrehozni, ahol a résztvevők közel azonos ismeretszinten vannak. A sok-sok objektív tényező okán érezhető volt, hogy vannak kollégák, akik most ismerkednek a számítástechnika alapjaival, és meg kell tanulniuk a lehetőségeket, hogy hatékonyan tudjanak később másoknak segíteni.

Web 2-es szemlélettel előre

Gyakran úgy érezzük, most már mindenhol a web 2.0-ról hallunk és olvasunk; lassan már azok is tudják mit jelent ez a kifejezés, akik nem az internetes korszakban nevelkedtek, hiszen rengeteg cikk, konferencia, hír és felület csoportosul e fogalom köré.

De mit jelent ez a gyakorlatban? Először is azt, hogy a szolgáltató intézménynek több szempontból interaktív felülettel kell rendelkeznie; ami nagyon sokféle formában, akár ingyenesen is megoldható, hiszen manapság nem számít elérhetetlennek egy portál vagy blog-motor. A hangsúly inkább ezek frissítésén van: be kell építeni ezt a feladatot a mindennapi munkába, és meg

kell tanulni, hogyan kezeljük a látogatók online jelentkező igényeit, véleményét. Fontos, hogy portálunk, vagy blogunk mindig naprakész információt tartalmazzon, és adjunk lehetőséget a felhasználóknak is, hogy bekapcsolódhassanak a szerkesztésbe, amivel létrejöhet a közös tartalomépítés, vagyis megvalósul az új szemlélet, amit sokan web 2-es szemléletnek neveznek. Mindenképpen számolnunk kell azzal, hogy ilyen típusú szolgáltatás elindítása és karbantartása, ha tartalomban gazdag és friss felületet akarunk működtetni, egész embert kíván. A web 2.0-korszak szakmánk számára nem annyira a technikai újdonságot jelenti, hanem a szemléletváltást, ami nagyon sok területen, például a képzéseknél is megmutatkozik.

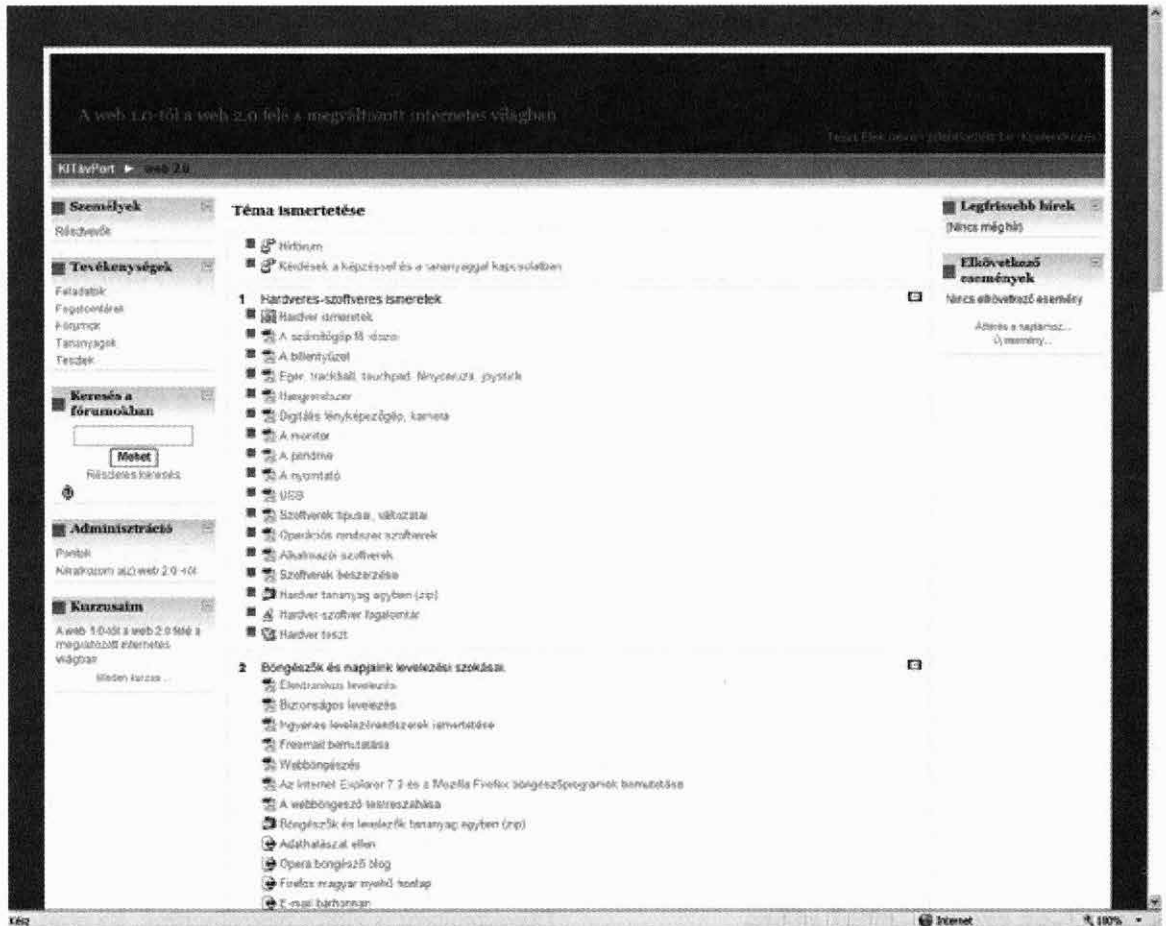
Hagyományos oktatás helyett távoktatás SEGÍTŐK közreműködésével

A szakmai továbbképzések célja tudásunk felfrissítése. Egy-egy földrajzilag távoli, esetleg hosszabb lélegzetvételű tanfolyam mégis nehezen illeszthető be a hétköznapi életbe, ezért egyre több oktatási intézmény (mind iskolarendszeren belüli, mind azon kívüli szakképző hely) alkalmazza a távoktatás-jellegű kurzusokat a hagyományos képzés mellett.

Távoktatásról is akkor beszélhetünk, ha rendelkezésre áll egy olyan kétirányú kommunikációt lehetővé tevő felület, amely a kiadott feladatok elérhetősége mellett biztosítja a hallgatók számára, hogy kérdezzenek, közvetlen kapcsolatot kezdeményezhessenek csoporttársaikkal vagy az oktatókkal, és hogy tudásukat megoszthassák egymással. Az oktató értékelheti a megoldott feladatokat, közös beszélgetést kezdeményezhet a csoport tagjaival, ezáltal – szakmai zsargonban mondva – kialakul a tudásmegosztáson alapuló tartalomépítés.

A Könyvtári Intézet oktatási osztálya felismerve az eTanácsadó képzés folytatásának szükségességét olyan hagyományos és távoktatáson alapuló 60 órás, gyakorlatorientált tanfolyam

tematikáját állított össze, amelyet sikerrel akkreditáltattunk a Könyvtári Akkreditációs Szakbizottságnál. Ennél a képzésnél alkalmaztuk először az intézet új távoktatási felületét, amely a *Moodle-keretrendszerre* épül.

5. ábra

A Könyvtári Intézet távoktatási felületének egyik oldala

A képzéssel azoknak a kollégáknak kívánunk segítséget nyújtani, akik az eddig megszerzett, az új internetes technikákkal kapcsolatos ismereteiket azért szeretnék rendszerezni, hogy hatékonyabban alkalmazhassák munkájukban. Azokra a témakörökre helyeztük a hangsúlyt, amelyeknek az ismeretere és gyakorlására szükség lehet saját intézményük online felületének kezelésekor vagy annak szakmai esetleg technikai kialakításakor.

A képzés címe („A web 1.0-től a web 2.0 felé a megváltozott internetes világban”) is arra utal,

hogy a szakmában most zajlik az eddig egyoldalú kommunikációra használt internetes felületeknek a közösségi munkát ösztönző, dinamikusabb oldalakra való átállása.

Azoknak a könyvtárosoknak, akik nem tudnak angolul, meg kell barátkozniuk azzal, hogy ezek az interaktív felületek, ingyenesen elérhető szolgáltatások sokszor csak angol nyelvűek. Ezért a nehézségerőltetés miatt kárpolitást ad a platform-függetlenség: vagyis nincs szükség helyi tárolóeszközökre, mert minden akció az internetes hálózaton keresztül zajlik, legyen az a testre szabható

Google vagy saját blog, esetleg saját munkaidő-, feladat-nyilvántartás, vagy valamilyen csoportmunkával kidolgozott dokumentum.

A tanfolyam konzultációs részében gyakorlófeladatok segítségével sajátíthatták el a résztvevők az általuk korábban még nem használt szolgáltatásokat. A távoktatás lehetővé tette, hogy mindenki a saját időbeosztása szerint tanulmányozhassa a csoportok számára kialakított felületen a kapcsolódó szakirodalmat, és megoldhassák a különböző típusú feladatokat. Igény szerint bekapcsolódhattak a fórumba vagy a témához kapcsolódó fogalomtár építésébe. Meg kell jegyezni, hogy a közösséget építő eszközök akkor használatosak leginkább egy-egy ilyen távoktatási felületen, ha tisztán vagy zömmel távoktatási (e-learning) jellegű képzésről van szó. A kevert (blended) módszert használó képzéseknél nem annyira aktív és élő a fórum, mert a hallgatók támaszkodhatnak a konzultációs napok kommunikációs lehetőségeire is.

A Moodle-rendszer részletes ismertetése meghaladja e tanulmány kereteit, de annyit érdemes tudni róla, hogy számos moduljával tudja segíteni a képzési nyilvántartás elektronikus formáját. Aktív marad a csoport a hagyományos tantermi órákon kívül is, és folyamatosan nyomon követhető, hogy melyik hallgató, mennyi időt töltött az egyes feladatok megoldásával, mely tananyagrészt látogatták a leggyakrabban, melyeket kevésbé, mely fogalmakra kerestek rá a legtöbbször, melyre kevesebbszer. Mindezek az ismeretek informálják az oktatókat abban, hogy a képzés tananyagát – szemben a hagyományos nyomtatott formájú tankönyvvel, jegyzettel – dinamikus alakíthassák az oldalak iránti érdeklődés, ill. aktivitás függvényében.

A röviden vázolt két képzés egyike jellemzően elméleti alapokra, míg a második ezeket kiegészítve, a gyakorlatra fókuszálva szeretné a könyvtárosokat felkészíteni a változó igényekre, az egyéni élethelyzetekben való lehetőség szerinti segítségnyújtásra, a személyre szabott motivációs megoldásokra.

A használatképzés eddig sem állt távol a könyvtáros szakmától: példaként említhetjük az elektronikus katalógusok, adatbázisok használatát segítő bemutatókat, a helyi internetes tanfolyamokat, vagy a rendhagyó tanórákat. Ma a *mentor-képzés* kifejezést kezdik használni, de a lényeg nem az elnevezésben van, ahogyan a bemutatott képzésekben sem a számonkérés a központi szerep. Mindkét bemutatott tanfolyamon az internetes ismeretek rendszerezése volt a fő cél, hogy erre alapozva az érdeklődő kollégák továbbépíthessék, fejleszthessék, naprakészen tarthassák tudásukat. A sikeres mentori tevékenység lényege tehát a megfelelő mentalitás kialakítása mind a téma, mind pedig az egész életen át tartó tanulás iránt.

Irodalom

Magyar információs társadalom jelentés 1998–2008. Készítette a BME-UNESCO Információs Társadalom- és Trendkutató Központjának (BME-ITTK) kutatócsoportja.

URL: http://www.ittk.hu/web/docs/ITTK_MITJ_1998-2008.pdf

FARKAS János: Az információs társadalom küszöbén.

URL: http://www.titoktan.hu/_raktar/_e_vilagi_gondolatok/FarkasJinfatarskuszt.htm

eMagyarország Centrum

URL: <http://www.emagyarorszag.hu>

Magyarország Portál

URL: <http://www.magyarorszag.hu>

Nagy Gábor: Önvédelmi tanfolyam. In: ITcafé.

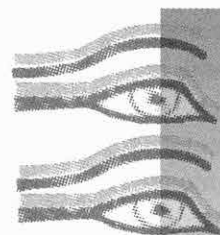
URL: http://itcafe.hu/cikk/onvedelmi_tanfolyam/antiphishing_tizparancsolat.html

Jegyzetek

1. Magyar információs társadalom jelentés 1998-2008.: http://www.ittk.hu/web/docs/ITTK_MITJ_1998-2008.pdf
2. Minták: <http://www.emagyarorszag.hu/object.e4fe2612-7eb7-4d15-8b99-facdc7618e94.ivy>
3. Forrás: <http://href.hu/x/4w4g>
4. <http://www.virusshirado.hu/oldal.php?hid=29>
5. http://www.ittk.hu/web/docs/ITTK_MITJ_1998-2008.pdf
6. Bővebben: http://itcafe.hu/cikk/onvedelmi_tanfolyam/antiphishing_tizparancsolat.html

Az 1945–1950 közötti évek központilag irányított könyvkivonási akcióiról eddig már több tanulmány jelent meg lapunkban az elmúlt néhány év során. Emlékeztetőül: Katsányi Sándor: *Indexek, könyvzúzdák, könyvtárosok. Könyvkivonások a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban 1945–1950.* (2004. 3. sz. 513–524. p.); Sipos Anna Magdolna: *Index librorum prohibitorium a demokratikus Magyarországon. Könyvindexek 1945–1946.* (2007. 3. 413–435. p.); Sipos Anna Magdolna: *Könyvek kivonásával és megsemmisítésével a politika szolgálatában. Könyvindexek 1949–1950.* (2007. 4. sz. 684–712. p.); Bánfi Szilvia: „...a káros sajtótermékeknek terjesztését megakadályozhassam.” *A könyvtári zártság gyakorlata a negyvenes évek második feléből.* (2006. 4. sz. 514–520. p.)

Most „színes” adalékként a korszak jellemzésére és a selejtezések szempontjaira egy 1947-ben a Weiss Manfréd gyárban íródott tiltakozó (feljelentő) levelet mutatunk be egy, a két világháború között megjelent szaklexikon indexre tételéről. (Bánfi Szilvia írása), majd egy levéltári forrásból előkerült kivonási jegyzéket, ugyancsak a Weiss Manfréd gyárhoz kapcsolódva, a gyár könyvtári állománya könyveinek minősítéséről (Keresztes Csaba írása). A dokumentumokat a mai helyesírási szabályok szerint, az értelemzavaró hibákat javítva közöljük.

„A barbár lélek hatalmat lát a betűben [...] előnyt, propagandát, fegyvert, egyszóval hatalmat.[...]”

A Könyvben is az erőt tiszteli, a hatalmat, a harc fegyverét, a propaganda eszközét, és nem célját.”

Babits Mihály¹

„...legjobban tennék, ha ezeket a kiadásokat saját jószántukból indexre tennék...”

BÁNFI Szilvia

A Könyvtári Figyelő hasábjain² az elmúlt időszakban több publikáció jelent meg, amely dokumentálja, illetve az adatok tudományos elemzésével bemutatja azokat a folyamatokat, amelyek 1945-től kezdődően állandósultak, és hatalmas

mennyiségű könyv kivonását, majd megsemmisítését eredményezték.

A fasiszta, szovjetellenes és antidemokratikus sajtótermékek megsemmisítéséről rendelkező 530/1945-ös³ kormányrendeletet a későbbiek-